Musų Obalsis:
Už Progresą, Taiką ir Demokratiją!

VILNIS

This Issue Consists of Two Parts
Part One

VOLUME XIX, NO. 301. PENKTADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 23 D., 1938 M., CHICAGO, ILL. KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENĄ...

Jis smunka
Tai "susitarė"
Ir plustasi jie
Rytoj

Pirmesniam parlamento balsavime Francijos premieras Daladier gavo 74 balsų daugumą, antrame balsavime jau tik 7 daugumą. Prieš jį pirmiau balsavo 241, dabar 291.

Dar vienas svarbiu klausimu balsavimas jau gali buti pabaiga Daladiero ministerijai.

- - -

Ir kitur Europoje situacija darosi prielankesnė demokratijai.

SSSR su Lenkija susitarimas gerokai nublaivė apsiniaukusią Europos padangę.

Gen. Franco armijoj, sakoma, daryta suokalbis nuversti jį.

Anglijoj kapitonas Eden kviečiamas atgal į ministeriją.

- - -

Italijos fašistinė valdžia nutraukia sutartį su Francija, pasirašytą 1935 metais. Ta sutartis pripažysta Tunisiją Francijai.

O Berlyne naziai visaip šargoja ir Anglijos torių partijos vadą lordą Stanley Baldwin. Mat ir jis priešingas Chamberlaino politikai. Kaip jie "susitarė" Muniche!

- - -

Naziai norėjo pasmarkauti, parodyti kaip lengvai jie gali su Japonija susisiekti. Jie pasiuntė didelį orlaivį visą metalinį.

Tas orlaivis betgi nukrito Manila Įlankoje, prie filipinų.

Kada orlaivis iškeltas, jis pabiro į šmotus.

- - -

Meksikos parlamentas priėmė cukraus taksų įstatymą, kuris suteiks valdžiai galimybes paimti iš užsienio kapitalistų cukraus industriją.

Cukraus trustas smarkiai rėks. Tai pasikėsinimas ant jų pelno, bet naudinga Meksikos žmonėms.

- - -

Sakoma, prie reakcinių demokratų kandidato parinkimo 1940 metams, dedasi ir pp. Farley ir Hull—pašto ir valstybės sekretoriai.

Hull iki šiol ėjo viduriu, bet jo užsienio politika prasta, perdaug linkus prie Anglijos dabartinės politikos.

Demokratų partijoje bus didelė kova tarp progresyvių ir atžagareivių.

- - -

Vienas žmogus tautininkų "Vienybėje" rašo: **"Komunistai sulietuvėjo—socialistai suniekšėjo".**

Graži kalba, ar ne? O matysite, apsigryžęs p. Vitaitis smerks kitus už nemandagumą.

- - -

Bet pludimosi konteste medalį vistiek greičiau laimėtų "Naujienos". Štai vienas jų perlų:

"Nepraustaburniams iš nešventinto Stalino tvarto".

Tai neva atsakymas "Vilnyj" kritikuoto "Naujienų" bendradarbio.

"N-nų" redaktorius irgi dažnai smerkia kitus už nemandagumą.

Kažin ar tai susenimas kaltas, ar užėjo jau tokie laikai . . .

- - -

Rytdienos "Vilnies" numeris bus didelis—švenčių pasveikinimai, daug kas.

Pasistengkite plačiai jo paskleisti.

- - -

Vakar rašiau, jog pernykščiam vajuj turėjome 512 punktų daugiau kaip šiemet iki šio laiko.

Bet keli smarkiai padirbėjo ir sugryžo d. Jonikas iš maršruto su pluoštu skaitytojų, ir šiandien jau turime 25 punktus daugiau.

Pernai buvo 29,005.

Šiemet yra 29,030.

Na, ir laikykimės iki galo vajaus, kad neatsilikti, kad dar toliau pralenkti.

—V. Andrulis.

VOS IŠLIKO DALADIERO VALDŽIA

TURĖTA DIDŽIUMA SUMAŽĖJO IKI SEPTYNIŲ. TIKRENYBĖJ DALADIERAS TURĖTŲ PASITRAUKTI.

Paryžius, gruod. 22. — Balsuojant premiero Daladiero finansinę programą, kurios dėlei praeitą mėnesį buvo kilę generalis protesto streikas, vos tik išsilaikė pati valdžia. Už programą balsavo 291, prieš 284.

Tuo budu Daladiero parlamentinė didžiuma iš 74, kurią jisai gavo 12 dienų prieš tai, susitraukė iki 7 šiandien. Sulig žiniomis, šiuo sykiu prieš Daladierą balsavo dar daugiau jo paties partijos atstovų. Balsuojant pasitikėjimą 10 gruodžio, jie buvo susilaikę.

Kaip anuo sykiu, taip ir dabar Daladierą išgelbėjo fašistų ir kraštutinių reakcininkų balsai. Bet ir tas nebutų išgelbėjęs, jeigu nebutų susilaikę likusieji 9 radikalai socialistai.

Nors Daladier ir atsilaikė, bet atsparaus pagrindo parlamente jau nebeturės. Jam reikėtų jau pasitraukti. Bet jeigu prieis prie to, Daladier sako paleis parlamentą.

CIO Reikalaus Sustiprint Darbo Santikių Įstatymą

Washingtonas, gruod. 22 d. — John L. Lewis praneša, kad CIO pradeda energingą vajų dėl išleidimo naudingų darbininkams naujų įstatymų ir pataisymų sustiprinimui jau esamų. John L. Lewis tvirtinimu, CIO reikalaus tinkamesnės bedarbiam šalpos, praplėtimo socialės apdraudos ir gynimo Wagnerio įstatymo, ant kurio šiuo tarpu ruošiasi kėsintis reakcininkai ir Darbo Federacijos lyderiai.

Anot Lewis, bus reikalauta kongreso išleisti šalutinių įstatymų prie Wagnerio įstatymo, kurie nedvejojančiai užtikrintų darbininkams teises numatytas Wagnerio įstatyme. Reikalaus įstatymu uždrausti milicijos naudojimą prieš streikierius ir įvesti akylią kontrolę ant streiklaužiškų agenturų ir amunicijos sandėlių, kuo didžiosios kompanijos naudojasi laike streikų.

Taipjau reikalaus išleisti įstatymus prieš linčiavimą ir prieš apdėjimą mokestimi balsuotojus, kas praktikuojama daugely valstijų, ypač pietinėse.

Apdėjimas žmonių balsavimo mokestimis šio didelio nedarbo metu, sako Lewis, milionam suvargusių piliečių tiesiog atima balsavime teises.

CHAMBERLAIN PAKVIETĖ EDENĄ Į MINISTERIŲ KABINETĄ.

Londonas. — Vakar sugryžo Amerikoje lankęsis Anthony Eden, buvęs Anglijos užsienio reikalų ministeris. Po jo sugryžimo Chamberlain jį pakvietė gryžti į ministerių kabinetą. Kokią Chamberlain jam siulo vietą užimti, žinios tuo tarpu nepasako. Nieko nesako ir apie tai, ar Edenas kvietimą priėmė.

Pasitvirtina Pranešimai Apie Sukilimus Fašistų Teritorijoje

Paryžius, gruod. 22.—Iš patikėtinų šaltinių čia gauta pranešimai, kurie ne tik patvirtina, bet ir dar labiau nušviečia pasireiškusius sukilimus fašistų teritorijoj.

Sukilimai esą gerai paruošti, platųs ir turi tikslą sunaikinti gen. Franco režimą. Su sukilėliais eina ispanai kareiviai. Jiem vadovauja daugelis žymių gen. Franco karininkų. Vakar sukilimai pasikartojo Zaragozzoj, Segovijoj, Pamplonoj ir Sorijoj. Gatvėse susirėmimai atsinaujino Burgos mieste, fašistų "sostinėj".

Tų šaltinių tvirtinama, apie 3,000 sukilėlių suimta, daug sušaudyta. Suėmimus ir sušaudymus atlieka italai juodmarškiniai. Bet tas dar labiau erzina ispanus ir aršiau antagonizuoja prieš italus ir vokiečius.

Fašistiniai Sukilėliai Ir Vėl Žudo Civilius

Barcelona, gruod. 22.—Liaudies valdžios išleistas komunikatas praneša, pastaromis dienomis fašistiniai sukilėliai su Italijos ir Vokietijos bombanešiais ir vėl žvėriškai bombarduoja atvirus respublikos miestus ir masiniai žudo beginklius civilius gyventojus.

Vakar nuožmiai bombardavo 8 miestus, kuriuos 27 nužudė ir 89 sunkiai sužeidė. Daugiausia nužudyta ir sužeista Manresa miestelyj, 30 mylių nuo Barcelonos. Fašistai sako, kad tai tik pradžia. Naikinimas respublikos miestų ir žudymas civilių gyventojų sistemačiai busiąs didinamas ir žiaurinamas.

Naziai Nukirto Galvą Žymiam Socialdemokratui

Berlynas, gruod. 22. — Moabit kalėjime naziai nukirto galvą P. Forster'iui, žinomam social-demokratui. Nužudytasis nazių buvo suimtas 1933 metais, laikytas kalėjime ir įvairiose koncentracijos stovyklose.

Praeitą gegužės mėnesį jisai su kitu kaliniu paspruko iš stovyklos. Jo draugą betgi suėmė ir nužudė. Forsteris paspruko į Čekoslovakiją.

Naziam pavergus Čekoslovakiją pareikalautas išduoti, ką pro-fašistinė čekų valdžia ir padarė. Jį naziam išdavė vakar rytą. Prieš piet jį "teisė" ir pavakare nužudė.

Anglijos Valdžia Imsis Aštrių Priemonių Prieš Nazius

Londonas. — Anglijos vidaus reikalų ministeris Samuel Hoare pranešė atstovų butui, kad jisai imsis nepaprastai aštrių priemonių prieš Hitlerio slaptus agentus.

Hitleriniai agentai esą teroru verčia Anglijoj gyvenančius vokiečius rašytis į nazių suorganizuotą "darbo frontą" ir reikalauja jų šnipinėti Hitlerio naudai.

Atstovų butui tvirtino ministeris, kad skaudžiai bausiąs bile agentą sugautą verčiant vokiečius stoti į "darbo frontą" ir bausiąs vokietes tarnaites, duodančias pranešimus tiems agentams.

Meksikos Miestas. — Meksikos valdžia vakar patiekė parlamentui sumanymą nusavinti daugiau užsieninių koncesijų. Sumanymas praėjo didele balsų didžiuma.

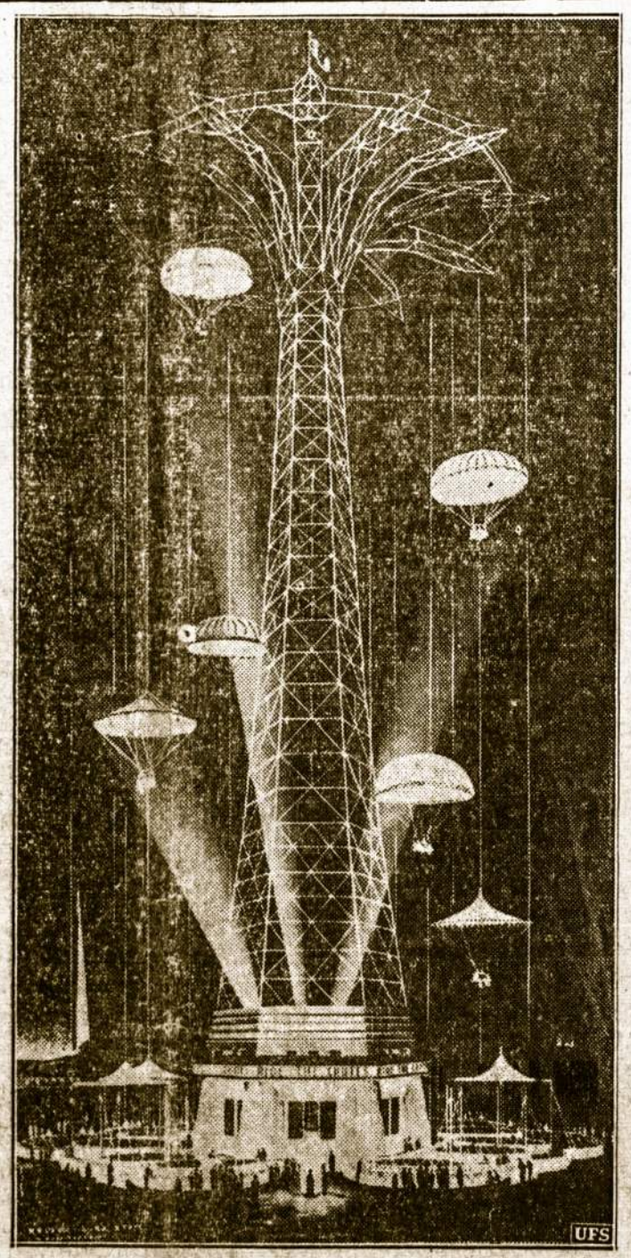

Braižinys parašutinio bokšto, kuris dabar statomas pasaulinės parodos teritorijoje, New Yorke. Bokštas siekia 250 pėdų aukščio.

AMERIKOS VALDŽIA DAVĖ ISPANIJAI 3 MILIONUS BUŠELIŲ KVIEČIŲ

Washingtonas, gruod. 22.—Valstybės vice-sekretoriaus Welles pranešimu, federalė valdžia nutarė veltui pasiųsti Ispanijos liaudies valdžiai 3,000,000 bušelių kviečių. Pirma pasiuntimo kviečiai busią sumalti. Iš to susidarys 600,000 bačkų miltų.

Kviečių nuvežimu pasirupins valdžia, bet jų išdalinimas lojalistų gyventojam, pavesta Raudonajam Kryžiui.

Tuo pačiu sykiu Amerikos valdžia atsišaukė į kitas valdžias prašydama gelbėti Ispanijos respublikai maistu ar pinigais, kad pašalinti badu gręsintį pavojų Ispanijos respublikos liaudžiai.

KINAI SUMUŠĖ JAPONUS TIES YOCHOW

Šanchai, gruod. 22. — Kinų kariniai šaltiniai praneša, kad jų kariuomenė sutriuškino japonų frontą Hunan provincijoj ir įsiveržėlius atmetė iki pat Yochow. Yochow yra paskutiniu miestu Hunan provincijoj, kur japonai dar laikėsi.

Tačiau vėlesni pranešimai tvirtina, kinai įsiveržę į patį miestą ir eina nepaprastai aršųs mušiai gatvėse.

Yochow randasi 122 mylios Yangtze paupiu nuo Hankowo. Hankową paėmus, japonai vėliau paėmė Yochow ir nužygiavo nuo jo 40 mylių pietų ruožtu. Bet nuo čia kinai pradėjo juos atmesti.

Antra kinų kolumna eina iš Tungcheng linkui Canton-Hankow geležkelio linijos. Ties Puchi kolumna siekiasi susijungti su Yochow kolumna ir abiejų pastangom stumti įsiveržėlius toliau linkui Hankowo.

Tie patys kinų šaltiniai sako, per pastarasias dvi savaites kinų partizanai Honan provincijoje nudėjo 2,000 japonų ir paėmė nemažai karinės medžiagos.

Karo ministerijos politinio departmento direktorius generolas Chen Cheng praneša, kad šiomis dienomis į karo frontus grąžinta 250 tukstančių pasveikusių kareivių.

CHAMBERLAINO SEKĖJAS VOS TIK LAIMĖJO RINKIMUS

Londonas. — Kinross ir West Perth apskrityje įvykusiuose vakar papildomuose rinkimuose į parlamentą, vargais negalais praslinko Chamberlaino šalininkas Snadden. Jisai kandidatavo prieš Atholl kunigaikštienę, kuri buvo rezignavus, kad sudaryti progą naujiem rinkimam, idant patyrus žmonių nuomonę užsienio politikos atžvilgiu. Kunigaikštienė ėjo prieš Chamberlainą.

ANGLIJOS DARBIEČIAI RAGINA VALDŽIĄ REMT ISPANIJĄ

Londonas. — Dalton ir kiti darbiečiai parlamente reikalavo, kad Anglijos valdžia išvien su Jungtinėm Valstijom remtų Ispanijos liaudies valdžią ir Kiniją.

IŠVOGĖ IŠ LAIVO SAUGIOS ŠEPOS BRANGAKMENIUS.

Briuselis.—Belgų laivu gabenta iš Congo kolonijos į Belgiją už $558,000 netašyto daimanto ir aukso naugių. Netoliese Flushing apžiurėta, kad ta gėrybė iš saugiosios šėpos išvogta.

ŠALPOS IR VIEŠŲ DARBŲ FONDAI ARTI IŠSISĖMIMO; VASARIO PRADŽIOJ SUSTOS VISI WPA DARBAI

PREZ. ROOSEVELTAS REIKALAUS KONGRESO PASKIRTI DAUGIAU PINIGŲ; REAKCININKAI MOBILIZUOJASI ATMESTI REIKALAVIMĄ.

Washingtonas, gruod. 22.—WPA nacionalė administracija šiandien skelbia, kad apie 26 dieną sausio turės but sulaikyti visi viešieji darbai, jeigu pirma to laiko nebus parupinta papildomi tam reikalui fondai.

Uždarymas viešų darbų paliktų be darbo tris milionus darbininkų, neskaitant jų šeimų.

Anot administratoriaus padėjėjo Aubrey Williams, kongresui susirinkus prezidentas tariasi reikalauti paskirti pakankamai pinigų, kad užtektų viešų darbų vedimą nutęsti iki pabaigai fiskalių metų, kurie baigiasi liepos mėnesy.

Išteklių parupinimo Kongresinės komisijos atsakingas narys Cannon esąs nuomonės, kad kongresas dar spėtų paskirti pinigų pirma krizio dienos. Tačiau jisai ir kiti kongresmanai abejoja ar bus taip padaryta, nes reakciniai republikonai ir jiem pritarianti pietinių valstijų demokratai mobilizuojasi prezidento reikalavimą atmesti arba nuštelbti.

Reakcinis sen. King išsireiškė, vietoj skirti daugiau viešiem darbam pinigų, jisai reikalaus viešus darbus visai panaikinti. Sen. King neva demokratas, bet visuomet piktai kovojo prieš Roosevelto ekonominę programą.

Kitas reakcinis senatorius Wheeler reikalausiąs WPA finansavimo administraciją pavesti kongresui. Jisai mano, kad sekantis kongresas busiąs reakcioniškesnis, todel ir šalpos administravimas patektų į jų rankas. Tačiau ir jisai sutinka viešus darbus visai panikinti.

Amerika Atmetė Vokietijos Nazių Protestą

Washingtonas, gruod. 22.—Valstybės vice-sekretorius Welles šiandien atmetė nazių notą, kuria Berlynas protestavo vidaus reikalų sekretoriaus Ickes prakalbą pasakytą Clevelande praeitą savaitę.

Savo kalboje sekretorius Ickes smerkė amerikiečius imančius Hitlerio medalius. Jų pirmoj vietoj, įvardinant, pasmerkė Henry Fordą ir Lindberghą. Ta proga sekretorius aštriais žodžiais pasmerkė ir Berlyno nazinę valdžią.

Protesto notą buvo atnešęs Vokietijos ambasados charge d'affairs. Bet Welles jos neėmė nė į rankas. Išklausęs paaiškinimą rusčiai naziui atsakė, kad protestas nepriimamas, nes naziai patys nesilaiko tarpvalstybinės etikos. Welles jam priminė, kad nazių spauda ir atsakingi valdžios žmonės kasdien šmeižia Amerikos aukštus valdininkus, neišskiriant nė prezidento, o todel naziam nelieka moralės teisės protestuoti prieš tuos, kurie apie juos šiurkščiai atsiliepia.

Welles dar priminė, kad kol Berlynas šmeiž Amerikos valdininkus, tol tarpe šios šalies ir Vokietijos negalės buti gerų santikių.

EXTRA

FRANCO TERITORIJOJ ATRASTA PAKARTI 45 ITALAI KAREIVIAI.

Londonas, gruod. 22.—"News Chronicle" korespondento iš Hendaye pranešimu sakoma, šį rytą atrasta Burgos užmiestyj po medžiais pakarti 45 italai kareiviai. Juos busią pakorę prieš gen. Franco kylanti žmonės.

Pranešimas sako, fašistų teritorijoj sustiprinta karo stovis. Tačiaus nežiurint to, ispanuose reiškiasi labai didelis antagonizmas prieš italus kareivius.

UŽSIMUŠĖ DU ARMIJOS LAKUNAI.

Norfolk, Va.—Du armijos lakunai užsimušė, kuomet jųjų sunegalėjęs orlaivis nukrito žemėn.

Mussolinis Panaikino Pasirašytą su Francija Sutartį

Paryžius, gruod. 22. — Italijos valdžia oficialiai pranešė Francijai, kad ji panaikina taip vadinamą Mussolinio-Lavalio sutartį, pasirašytą 1935 metais.

Ta sutartimi Mussolinis atsižadėjęs pretenzijų į Tunisia. Už tai iš Francijos gavo atitinkamų teritorialių koncesijų Libijos pasienyj. Dabar tą sutartį panaikinus, Mussolinis griežčiau reikalaus Tunisijos ir kitų Francijos žemių.

Prieš Franco Kylanti Žmonės Reikalauja Taikos

Paryžius, gruod. 22.—Žiniomis iš Hendaye tvirtinama, kad gen. Franco teritorijoj sukilimas eina jau nuo gruodžio 4 dienos. Sukilimų priešakyje esą stovi falangistai, paties Franco partijos žmonės. Jie kaltina Franco del karo tęsimo ir nerodymo noro jį baigti.

Tarpe falangistų ir Franco ištikimų elementų santikiai nepaprastai įtempti. Tuos santikius dar labiau įtempia italų ir vokiečių kareivių buvimas. Falangistai įpykę ant italų ir vokiečių kareivių ir tarpe jų eina dažnųs ir kruvini susirėmimai.

Spėlioja Stiprumą Sovietų Sąjungos Karinio Orlaivyno

Roma, gruod. 22. — Italijos karo ministerijos organe juodmarškiniai rašo, kad Sovietų Sąjungos karinis orlaivynas susideda iš 9,000 orlaivių. Iš to skaičiaus 6,500 esą pirmos linijos orlaiviai, o 2,500 antros. To organo spėjama, kad visų tų orlaivių pusę sudaro sunkieji bomberiai.

Kiek pirmiau apie Sovietų karinį orlaivyną darė spėliojimus ir Suomijos karo ministerija. Jos apskaičiavimu, Sovietų karinis orlaivynas susidedąs iš 16,000 orlaivių ir padalintas į 615 divizijų.

ORAS

CHICAGOJ ir APIELINKĖJ—dargana, kuri vėliau gali pasikeisti į lietų ar sniegą. Temperatura sieks šalimo laipsnio. Saulė teka 7:15, leidžiasi 4:22.

"VILNIS"
(The Surae)
LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year $5.50; six months $2.75. Chicago and foreign countries $7.50; six months $3.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year $2.00; ½ yr. $1.00; outside of Chicago, 1 yr. $1.50; half yr. $0.75.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455

Entered as second-class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

SSSR, Lenkija ir Lietuva

Europos padangė vėl darosi skaistesnė. Ji buvo labai apsiniaukus po Municho konferencijai. Fašistiniai agresoriai toj konferencijoj įgijo naujų spėkų, naujo paakstinimo.

Dabar tačiaus dalykai geriau stovi ir rodos krypsta dar geresnėn pusėn.

Sovietų Sąjunga padarė ir prekybinę sutartį su Lenkija. Ta sutartis, kaip žymi Europos diplomatiniai rateliai, turi platesnės reikšmės kaip pagerinimas prekybos ryšių. Ji turi politinės reikšmės.

Lietuva irgi tariasi su SSSR dėlei tokios sutarties.

Kaip jau žymėjome, Lenkijos municipaliai rinkimai davė skaudų smugį prohitleriniam elementui Lenkijoj. Tai užtvirtinimas naujos lenkų politikos krypties.

Kaune esama davinių, jog Lenkija ir Vilnijoj padarys permainų lietuviams naudingų, o tas pagerins abiejų šalių santikius.

SSSR, Pabaltijos šalių ir Lenkijos susitarimas bendram veikimui ne tik atrodo galimas, bet rodosi jis greit įvyks.

Kas dedasi Rytų Europoj turi svarumo ir į Anglijos ir Francijos politiką. Iš Londono praneša, jog Chamberlainas priverstas kviesti Anthony Edeną atgal į ministeriją. Teisybė, jam siuloma ne užsienio ministerio vieta, o apsigynimo reikalus vesti, mat pažangesnis elementas trukdo ginklavimosi planams, bet grąžinimas atgal jo į ministeriją juk bus smugis Chamberlainui ir Edenas gali gauti svarbesnę vietą ministerijoj.

Tai laimėjimas anti-hitlerinio elemento Anglijos politikoj.

Sovietų ambasadorius Francijai jau pareikalavo Francijos vyriausybės pasisakyti ar ji laikosi savo sutarties su Sovietų Sąjunga. Francijoj vis daugiau tvirtėja ta mintis, auga reikalavimas laikytis tos sutarties. Reikia manyti, kad Daladier ir Bonnet negalės atmesti tą sutartį.

Skymas sudaryti "nepriklausoma" Ukraina yra aiškus Vokietijos imperializmo ekspansijos planas. Tatai sustiprintų Vokietiją, o juk ir Francijai ir Anglijai tas pavojinga. Londone ir Paryžiuje tas ne tik neturi pritarimo, bet randa pasipriešinimo. Tik fašistiniai elementai, įskaitant žinoma Chamberlainą ir Daladierą, tam nesipriešina.

Pavojus Lietuvos nepriklausomybei ir Klaipėdos netekimo darosi kaip ir mažesnis, jeigu ji tinkamai veiks.

Lietuvai reikia dabar nenuolankauti Hitlerio valdžiai, bet gerinti savo santikius su kaimynais, aktingai dalyvauti budavojime fronto iš Pabaltijos šalių, Sovietų Sąjungos ir Lenkijos ir Rumanijos atmušimui Vokietijos fašizmo užsimojimo.

Lenkija taipjau suinteresuota kovoti prieš Vokietiją kaip ir Lietuva. Jos Baltijos Koridoriui gręsia pavojus.

Sovietų Sąjunga visuomet kovojo ir kovos prieš Vokietijos fašizmą. Ji atsisakė priimti Hitlerio valdžios pasiulymus Vokietijos su SSSR sutarčiai, bet su Lenkija susitarė.

Mums atrodo, kad Lietuva ir Lenkija laikydamosi su Sovietų Sąjunga turi geras progas apginti savo nepriklausomybes, palaikyti savo rubežius ir sykiu pagerinti tarpusavio santikius.

Ima Braškėti

Apskaičiuojant demokratijos ir fašizmo spėkas dažnai imama domėn tik armijos —kareivių skaičius, orlaivių kiekis ir kokybė, tankos ir tt. Užmirštama dar vienas labai svarbus faktorius — **viduje fašistinių šalių demokratinės jėgos: darbininkų organizacijos, abelnai anti-fašistines grupes.**

O tasai faktorius kai kada suvaidina pačią svarbiausią rolę.

Pranešimai iš Mandžurijos sako, jog Japonija siunčia ten dideles armijos spėkas, nes iš šiaurinės Kinijos eina ten buvusi Raudonoji Armija ir vietos žmonės prisideda, kyla prieš japonus. Pasekmėj to japonų daug ištraukta iš kitų Kinijos frontų ir tuose frontuose japonai mušami.

Formosa saloj irgi prieš japonus reiškiasi sukilimai.

Iš kelių vietų Kinijoj pranešimai sako, kad japonai sumušti.

Gen. Franco irgi atidėjęs ofensyvą dėlei sukilimo viduje. Net ir žymųs armijos viršilos kaltinami prisidėjime prie to sukilimo. Pirmiaus Franco kaltino šaltį, prastą orą, bet dabar jau paaiški kas kitas, dėl ko jo ilgai ir garsiai skelbti ofensyvai subliuško.

Tos spėkos iš vidaus rodos smarkiau ima veikti ir Ispanijoj ir Kinijoj. Jos duoda labai didelę paspirtį demokratijos frontams išlauko.

Jei daviniai iš Kinijos neperdėti, atrodo, kad Japonijos imperializmas ima braškėti. Jo armijos visais frontais traukiasi atgal. Jam padėtį pasunkino Sovietų Sąjunga ne tik pagelba kinams, bet ir atsakymu žuvavimo koncesijų.

Kuomet japonai koncentruoja armijas Sovietų pasienyje, jie sumažina spėkas Kinijos frontuose. Japonų užsimojimas nukirsti kelią amunicijos iš SSSR pristatymui nuėjo niekais. Jie pasitraukia iš to fronto į Mandžuriją. Čia jiems reikia daug armijos slopinti judėjimą.

Ispanijos fašistai irgi neužima naujų vietų, o kai kur pasitraukia. Jie nuostolių padaro respublikai tik atakuodami jos miestus iš oro, bet užimti nieko neužima.

Demokratijos kova taigi sustiprėjo.

Nuostolis

Gruodžio 18 Maskvoj palaidotas Valerijus Čkalovas, garsus lakūnas, kuris su draugais perlėkė Šiaurinį Polių iš Maskvos į Kaliforniją.

Jisai užsimušė bandant naują orlaivį. Palaidotas jis labai iškilmingai, kaip narsuolis, herojus.

Jo mirtis yra didelis nuostolis Sovietų Sąjungai. Tai nuostolis orlaivininkystei abelnai. Juk tai šis narsus lakūnas pirmas perskrydo šiaurinį žemės ašigalį. Tai buvo laimėjimas nevien SSSR, bet ir mokslui, o labiausia orlaivininkystei.

Jo gaili ne tik visa Sovietų šalis. Jo gaili ir Amerika, kurioj jis iškilmingai buvo priimtas, kada perlėkė šiaurinį ašigalį. Jo gailisi visas pažangos, progreso svietas.

Garbė narsiam vyrui, mirusiam einant savo dideles pareigas.

Tikras Kaltininkas

Tulas James Hagan užpuolė New Yorko miesto majorą La Guardia ir smogė jam į veidą. La Guardia, yra, taip sakant, "ne pėsčias." Jis užpuolikui atsakė tuo patim. Pagalios užpuolikas suimtas.

Pasirodė, kad jis yra sufanatizuotas kunigo Coughlino auka. Jis klausosi fašistinių Coughlino kalbų per radiją ir labai gerbia kunigą fašistą.

Coughlinas atakuoja žydus, kaip naziai atakuoja. Naziai ir La Guardią vadina žydu ir biauriai niekina. Taip daro ir nazių agentai Amerikoj.

La Guardijos užpuolikas tai darė nesuvaldydamas pagiežos. O tą pagiežą pas jį sukėlė, sukurstė kunigas Coughlinas. Jis dėlto ir yra vyriausias kaltininkas to incidento.

Šis incidentas pats savaime menkas. Jis vargiai daug paveikė ir drąsų ir progresyvį Amerikos metropolio majorą. Tatai betgi rodo prie ko veda kalbos tokių Coughlinų, Diesų ir jiems panašių reakcijos garsiakalbių.

Kita, tas rodo, ko galima laukti, jei Amerikos fašistai kiek daugiau sekėjų įgytų, kiek stipresni butų. Čia butų užpuldinėjami ir terorizuojami progresyvio judėjimo vadai, demokratijos palaikytojai, o ką jau kalbėti apie komunistus.

Reikia stropiai kovoti prieš fašistus Amerikoj, neleisti jiems čia ne tik įsivyrauti, bent kiek daugiau sekėjų įsigyti. Tokiems Coughlinams turi buti uždaryta kakarinė, ypač radiją jie neturi gauti kalbėti.

APŽVALGA

NEUŽTENKA LAUKTI.

"Draugas" rašo:

"Lietuvos laikraščiai praneša gavę žinių, kad lenkai rengiasi Vilniaus krašte atstatyti ankstyvesnę lietuvių kulturinių įstaigų ir organizacijų padėtį. Esą numatoma atidaryti visą eilę anksčiau uždarytų organizacijų ir mokyklų."

"Vilnies" redaktorius kalbėdamas ALK Chicagos skyriaus konferencijoj aiškino, kad Lenkijai einant su Sovietų Sąjunga, jei ir Lietuva čia bendrai dėtusi, Vilniaus klausimas butų lengviau spręsti Lietuvos naudai.

Lenkija, verčiama reikalo talkininkų gauti, juk turės savo santikius su jais pagerinti.

"Draugas" sako, kad kol kas lenkai dar nieko įžymaus nedarė ton kryptin ir sako:

"Amerikos lietuvių visuomenė nekantriai lauks tos valandos, kada bus išpildyti lenkų daromi pažadai atidaryti Vilniaus krašto lietuvių organizacijas ir mokyklas."

Amerikos lietuviams reikia nevien laukti, bet ir veikti tuo reikalu. Mes neturime buti priešingi dabar Lenkijos ir Lietuvos geresniems santikiams, kuomet Lenkijos kryptis visai kita, kuomet ji verčiama su SSSR kitomis šalimis laikytis prieš Vokietijos imperializmą, bet sykiu mes galime kelti ir Vilniaus klausimo teisingą rišimą.

Sovietų Sąjunga visuomet laikėsi, kad Vilnija yra Lietuvos teritorija. Veikiausia ji ir dabar darytų į Lenkiją įtakos tą klausimą teisingai išspręsti.

IR KANADOJ.

Ir Kanadoj reakcininkai gavo smugį. **"Liaudies Balsas"** apie tai rašo:

"Gruodžio mėnesį Kanados žmonės uždavė didelį smugį reakcijai ne tik Kanadoj, bet ir visam pasaulyj. Kaip jau buvo rašyta, Kanadoj yra labai daug Vokietijos, Italijos ir Japonijos agentų, kurie darbuojasi, kad nustatyti Kanados politiką jų naudai. Tie agentai veikia per Arcandą ir kitus reakcionierius. Pavyzdžiui, Arcandas, Kanados fašistų vadas, ranka rankon eina su Duplesiu. Duplesis turi tamprią sąjungą su Ontarijos premieru Hepburnu. Duplesio ir Hepburno ašis turi visą eilę šalininkų Liberalų ir Konservativų partijose. Nemažas reakcionierių skaičius sulindęs į parlamentą ir provincijos seimelius. Nepamirškite, kad šių reakcionierių rankose dvi didžiausios provincijos—Ontarija ir Kvebekas. Šis reakcionierių tinklas darbavosi, kad nuversti King valdžią ir paimti į savo rankas federalę valdžią, kad jos politiką pasukti dar daugiau linkui Vokietijos ir Italijos ar Japonijos, nors ir dabar King valdžia palaikė Chamberlaino politiką. Bet šiai klikai šį rudenį užduotas didelis smugis.

Pirmiausį šiai klikai smugį uždavė rinkimai. Veik kiekvienam mieste ir miestelyj į valdybas šiemet išrinko net po kelis pažangius atstovus. Nekuriose vietose pažangieji sudaro daugumą. Pavyzdžiui, Montreale daugumą gavo Duplesio ir Hepburno ašies priešininkai su Houde priešakyje. Vancouver mieste majoru išrinktas vietos CCF vadas Dr. Lyle Telford. Po visą Kanadą savivaldybiniai rinkimai parodė, kad Kanados žmonės prieš reakcionierius, prieš chamberlainišką politiką.

Antra, reakcija apturėjo didelį smugį iš Liberalų partijos pusės, kuomet ji paskelbė kovą Hepburnui ir jo šalininkams, kurie kartu su Duplesiu norėjo nuversti King valdžią ir sutverti tokią, kuri visomis keturiomis tarnautų reakcijai ir namie ir užsienyje. Hepburnas ir Deplesis, po iškėlimo viršun jų suokalbio prieš King valdžią, pasijuto labai keblioj padėty. Kanados žmonių pasipiktinimas tais reakcionierių įrankiais pasiekė aukščiausį laipsnį."

Kanadoj ne tik reakcininkai, bet jau ir fašistai buvo pradėję smarkiai vyrauti. Dabar jiems kirsta skaudus smugis. Tai smagu!

Tas sustiprina demokratiją Amerikoj, taipgi stiprina frontą prieš agresorius, nes progresyvė Kanada eis su demokratija, o reakcinė Kanada eitų su fašistiniais agresoriais.

LIETUVOS ŽINIOS

LIETUVIŲ-LENKŲ DERYBOS.

Kaunas.—Lietuvių-lenkų prekybos derybos vakar buvo atnaujintos 11 val. 30 minučių Pr., pram. ir amatų rumų salėj. Derybas atidarė lietuvių delegacijos p-kas dir. Norkaitis, kuris pasakė kalbą. Lenkų delegacijos p-kas p. Všelaki dir. Norkaičiui atsakė. Abiejose kalbose buvo pabrėžtas noras kuo greičiausia susitarti ir pasiekti abiems šalims geriausių vaisių.

Po to pradėtos pačios derybos. Pirmame posėdy išrinkta susisiekimo reikalų komisija ir susitarta, kad derybų eigos metu bus dar sudarytos ir kitos pagal reikalą komisijos. Susisiekimo reikalų komisija jau vakar vakare pradėjo posėdžiauti. Joje dalyvauja iš musų pusės: Sus. m-jos, ekonom. direkcijos dir. Masiliunas, Žemės ūkio m-jos atstovas dr. Kripas ir Užs. reik. m-jos atstovas dr. Jurkunas. Iš lenkų pusės šioje k-joje dalyvauja Deputula, Gižyckis ir Piotrovskis. Tai komisijai pavesta parengti susitarimą tranzito tarifų geležinkeliais, Klaipėdos uostu ir upėmis.

Šiandien vėl susirenka derybų plenumas. Bus tariamasi jau grynai prekybos mainų reikalais ir laukiamas lenkų pasiulymas. Derybos visą laiką vyksta lietuvių ir lenkų kalbomis su vertiko pagalba, tačiau pagal reikalą bus susitarta naudotis ir kokia nors kita visiems suprantama kalba. Lietuvos delegacijoj dalyvauti pakviestas taip pat ir Klaipėdos prekybos ir pramonės rumų p-kas Kurtas Šarfeteris.

Be atvykusių užvakar 2 lenkų ekspertų, šiandien atvyko iš Varšavos dar 3 ekspertai ir numatoma, kad vėliau atvyks ir kiti ekspertai. Iš lietuvių pusės taip pat pritraukiama nemaža įvairių sričių žinovų ekspertų. Manoma, kad ligi gruodžio vidurio derybos jau galės buti užbaigtos.

DERYBŲ KOMISIJŲ SĄSTATAS.

Lietuvos-Lenkijos prekybos derybų posėdy iš Lietuvos pusės dalyvavo: Už. r-lų m-jos Ek. dep. dir. J. Norkaitis, Sus. m-jos Ek. direkcijos dir. J. Masiliunas, Lietuvos banko atstovas prof. A. Rimka, kainų tvarkytojas V. Juodeika, Prekybos, pr. ir a. rumų dir. P. Baltuška, Klaipėdos Prekybos rumų atstovas Kurt Scharffetteris, Miškų dep. at. Kripas, Už. r-lų m-jos atstovai dr. P. Vileišis ir dr. J. Jurkunas. Iš Lenkijos pusės dalyvavo: lenkų del. Už. r-lų m-jos prek. patar. J. Všelakis, prekybos ir pr. m-jos patar. S. Deputula, patar. L. Pollheimas, ref. Piotrovskis, ref. Gižyckis, sekr. M. Zalęskis ir atašė S. Dzierčykovskis.

NAUJAS AUKLĖJIMO PATARIMŲ KABINETAS.

Tėvams dažnai tenka susidurti su įvairiausiais vaikų auklėjimo sunkumais ir klausimais, kuriuos, nežiurint visų pastangų, dažnai buna sunku patiems išspręsti del atitinkamų pedagoginių žinių stokos. Tuo tikslu jau treti metai veikia Liet. motinoms ir vaikams globoti organizacijų s-gos išlaikomas **pedagoginės konsultacijos kabinetas**, patardamas ir padėdamas tėvams vaikų auklėjimo darbe.

Praktika parodė, kad tokių kabinetų tinklas yra neatidėliotinai plėstinas. Taigi nuo gruodžio 1 d. steigiamas naujas kabinetas **Šančiuose, A. Vokietaičio vardo pradžios mokykloje, V. Kranto g. 7. Patarimai bus duodami pirmadieniais ir penktadieniais 17-18 val.**

Pirmasis kabinetas dirba **Motinos ir Vaiko muziejuje, Kaunas, Laisvės al. 36, antradieniais ir ketvirtadieniais 17-18 val.**

Abiejuose kabinetuose **patarimai duodami nemokamai.**

Antanas Smetona, Lietuvos prezidentas, laukiąs Hitlerio pareiškimo apie Klaipėdą. Sakoma, jo nauji ministeriai parinkti prielankesni naziams. Bet Lenkijos staigus nukrypimas prie SSSR sudarė naują situaciją Rytų Europoj. Lietuva gali gintis nuo nazių susidėjus su kitomis šalimis. Ar dabar reiks keisti ministeriją? Ką dabar Lietuvos vyriausybė darys? Kol kas neaišku.

Berlynas. — Nazių oficialė spauda grumojančiai perspėjo Šveicariją, kad uždarytų burną spaudai, kuri kritikuoja nazius, nes priešingam atsitikime Šveicarija gali susilaukti Čekoslovakijos likimo.

ĮVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Vištos Prieš Hitlerio Planą.

Vokietijai truksta žaliavos. Pinigų neturi nusipirkimui jos užsieniuose. Tai Hitleris paskelbė, kad artificialiai pagamintomis medžiagomis Vokietija savo industrijas aprupins.

Kaip tas aprupinimas eina, tai rodo keli faktai. Tulas žymus amerikietis karininkas po Hitlerio armijos nužygiavimo į Austriją rašė, kad Viennos gatvėse nepasirodė nei vienas Vokietijos tankas bei motorinis sunkvežimis, nes pakelyje sugedo. Sugedo dėl prastos medžiagos tankų ir sunkvežimių produktavimui.

Nesenai Hitleris, dėl pasididžiavimo, pasiuntė savo vieną didžiųjų lėktuvų ilgai kelionei, net į Tokio. Orlaivis negalėjo padaryti ilgo skridimo rekordo, nes keturis kartus turėjo sustoti prisipildyti gasolino, o gryžtant namo įkrito į jurą. Kada orlaivį traukė lauk, tai jis sulužo į kavalkus. Sulužo, nes buvo darytas iš prastos medžiagos.

Ir vištos išėjo prieš Hitlerio "savęs aprupinimo" planą. Seniau, kol Hitleris nebuvo valdonu Vokietijoj, tai vištos vidutiniai per metus padėdavo po 140 kiaušinių. Dabar jos tededa tik po 90 kiaušinių per metus, nes prastas lesalas. Gali Hitleris apgauti ką kitą, net ir Chamberlainą, bet tik ne vištas.

- - -

Keturi Lietuviai Jaunuoliai Sugryžo Iš Ispanijos.

"Ansonia" laivu pereitą antradienį sugryžo iš Ispanijos 230 veteranų, Ispanijos liuosnorių. Ir jų tarpe yra lietuviai, Vytautas Zablackas, Juozas Nedvaras, Wesley Mikalauskas ir Stanley Motiejunas. Tai pažiba, tai amerikiečių lietuvių pavyzdys drąsos ir pasiryžimo. Kiek pirmiau gryžo keletas lietuvių, brooklynietis Young, chicagiečiai A. Litvinas ir B. Savickas. Vis mus drąsuoliai, kuriais visi amerikiečiai lietuviai gali didžiuotis.

Dabar, draugai, visi demokratijos šalininkai, rupinkimės tuos jaunuolius gražiai ir iškilmingai pasitikti, surengti didelius bankietus, paremti juos, kad gerai atsilsėtų, atbudavotų savo sveikatą, o kurie negalės dirbti, pasirupinti sudaryti jiem gyvenimo aplinkybes.

- - -

Chicaga Pasisuko Eiti New Yorko Kryptimi.

New Yorko miestas gali didžiuotis, kad turi pažangią valdžią, kad ten dalykai geriau tvarkosi, kad nusikratė Tammany politikierių bosavimo. Chicagos pažangųs veikėjai suskato pasisukti į New Yorko pramintą kelią: nusikratyti Kelly-Nash bosavimo ir išbudavoti pažangių žmonių centrą, besisiekiantį išrinkti majorą ant naujos dalybos programo.

Dabartinis majoras Kelly pradeda daugiau su žmonėms skaitytis ir pats šalinasi nuo senosios politikos.

Buvo daug dirbta ir piliečių sentimento įkarštis sukelta, kai pakilo Ickes draftavimo klausimas. Ickes atsisakė kandidatuoti į Chicagos majoro vietą, nes mano, kad jo buvimas Roosevelto valdžios kabinete svarbu. Neginčijame, kad svarbu. Tačiau, nors Ickes ir nekandidatuoja, bet chicagiečiuose nesimato atoslugio: išrinkti "gerą valdžią," kuri laikytųsi pilnai naujos dalybos programo, upas pakilęs. Atrodo, kad Chicaga bus antras miestas, kuris pasekė New Yorką, o San Francisco trečias.

- - -

Lenkijos Rinkimai ir Sutartis Su Sovietais.

Iš Varšavos žiniomis, pračėję Lenkijos miestų rinkimai rodo didelį pažangiečių, demokratinių partijų, laimėjimą. Tautinės Vienybės, dabartinės valdžios partija, gavo 383 atstovus, kaip pažangiečių, valdžiai opozicinės partijos gavo 639 atstovus ir tautinės mažumos 53 atstovus.

Vadinasi, Becko valdžia pralaimėjo.

Dabar dar peranksti sakyti, kad Lenkijoj susidarys demokratinė valdžia. Bet jau galima sakyti, jog Lenkijos žmonės nenori fašimo ir reakcijos, o pasiryžę atsteigti demokratiją.

Antras labai geras požymis, tai Lenkijos valdžios susitarimas su Sovietais palaikyti draugišką sutartį iki 1945 metų ir pasirašymas ekonominio bendradarbiavimo —prekybos sutarties.

Iš to gali plaukti Lenkijos su Sovietų Sąjunga susitarimas prieš fašistinius agresorius. Ir toliau einant, jeigu tuose susitarimuose garantuojama Lietuvai nepriklausomybė, tai didelė iš to nauda ir Lietuvai.

—F. Abekas.

HITLERIO AGENTAI MANO, TURĮ DALADIERĄ PASIJUNGĘ.

Paryžius. — Francijos fašistų partijos viršyla De La Rocque pastatė Daladierui 'ultimatumą' uždaryti Komunistų Partiją, arba jo devyni bičiuliai, kurie kaip ir jis yra Hitlerio agentai, parlamente nebalsuos už Daladierą.

Sheboygan, Wis., Lietuviai ir Veikimas

Jau daug metų kaip esu buvęs Sheboygan. Kiek man prisimena, tai tada lietuvių veikimas buvo daug silpnesnis negu dabar. Tais laikais buvo ir daugiau lietuvių gyventojų. Tada, kaip atrodo, darbininkiškos organizacijos buvo silpnesnės ir mažiau veikė. Dabar ALDLD kp. ir LDS kp. gana gerai gyvuoja ir turi nemažai narių. Dar daugiau pasidarbavus butų galima dar daugiau gauti naujų narių į viršminėtas organizacijas.

"Vilnis" yra daugiausia skaitoma Sheboygan lietuvių. "Vilnį" lietuviai myli skaityti ir džiaugiasi ja. Nors turime nemažai skaitytojų Sheboygan, bet dar galima gauti ir daugiau, ir jų laike vajaus draugai gauna.

Su drauge Pečiuliene šeštadienio vakare atlankėme kelis "Vilnies" skaitytojus ir su jais pasikalbėjome apie "Vilnį" ir abelnai apie kitus dalykus. Nemaža dalis lietuvių nedirba pastaruoju laiku, kita dalis dirba tik dalį laiko, tačiaus neatsisako atsinaujinti "Vilnį."

Teko užeiti ir pas kelis biznierius. Sheboygane yra virš 10 lietuvių biznierių; visi yra karčiamų biznyje. A. Tauskas turi taverną 1335 Broadway, jam biznis sekasi gerai. A. Tauskas labai smagus ir linksmas žmogus, pritaria progresyviam veikimui.

J. Beniulis turi taverną 735 Indiana ave., taipgi svetainę dėl susirinkimų. Dauguma lietuviškų organizacijų laiko pas jį susirinkimus, ypatingai pažangios organizacijos; jos ir prakalbas rengia jo svetainėj. G. Ažiukas, senas "Vilnies" skaitytojas irgi turi biznį 1013 S. 10th st. Sekasi gerai.

Joe Boikauskas turi puikų biznį Sheboygane. Gražus namas, didelė svetainė dėl šokių ir šiaip parengimų. Prie to turi nemažą daržą dėl piknikų, 1632 Calumet Drive. J. Boikauskas nori parduoti savo biznį. Ne dėlto, kad butų prastas, bet dėlto, kad jau atsibodo buti biznyj ir nori pasilsėti.

Nedėlios vakare jauni boisai ir mergaitės šoko buvariškus šokius. Ir visi gerai atliko savo pareigas. Bet vienas dalykas žymėtina, tai Donald Gudina, 5 metų amžiaus, gerai valdo armonika ir griežia polkas, ir šoka buvariškus šokius. Jaunasis Donald yra sunus Gudinų-Boikauskiutės. Garbė tėvams, kad turi tokį šaunų sunų.

Atnaujino "Vilnį" šie draugai: Ch. Gebart, J. Zaleckas, S. Brazaitis, P. Mickus, o užsirašė V. Povilonis.

Davė skelbimus į "Vilnį": J. Beniulis, G. Ažiukas ir Joe Boikauskas.

Padėjo man pasidarbuoti drg. Chas. Gebart ir Pečiuliai.

Draugė Chegінskienė pasižadėjo pasidarbuoti ir gauti naujų skaitytojų "Vilniai."

Nors prakalbos buvo rengtos ant greitųjų, bet buvo pasekmingos; nemažai buvo žmonių ir visi klausėsi kalbos apie dabartinę padėtį Lietuvoj. Po prakalbų buvo keletas klausimų. Tas rodo, kad lietuviai interesuojasi dabartine padėtim. Aukų lėšų padengimui surinkta $2.60.

Visiems aukautojams širdingai ačiu. Tankiau reikia rengti prakalbas. —M. Z.

Prie palaikymo biznio geroj tvarkoj daug gali prisidėti musų skaitytojai, jeigu jie atsinaujinų prenumeratą, kaip tik gauna pranešimą, jog jų senoji prenumerata pasibaigė.

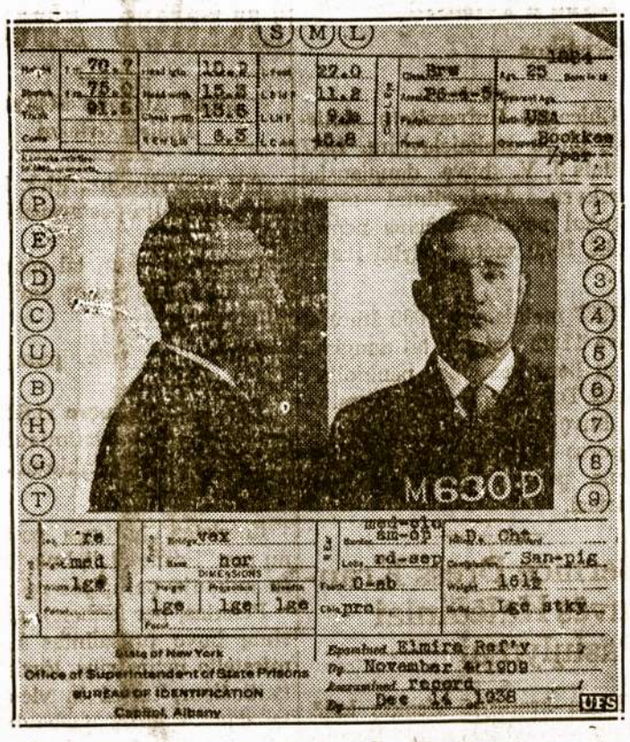

"F. D. Coster", kurio tikras vardas Muzika, čia parodomas rekorde prasikaltėlio. Išėjęs iš kalėjimo jis kaip tai likosi bosu vaistų trusto ir vėl suko, grobė, iki pagalios, susektas nusižudė.

Clevelando Kolumna

ĮVAIRIAIS KLAUSIMAIS.

Serga S. Čeriauka.

ALK Clevelando Skyriaus pirmininkas S. Čeriauka jau šešta savaitė kaip ligoninėj.

Prie WPA dirbant, akmenį skeliant, skveveldrą šoko ir prakirto kaktą virš akies. Manydamas, kad nieko tokio, jis tik aprišo ir nepaisė, bet vėliaus akis ir skruostas pradėjo tinti. Pranešta WPA daktarui, kuris nuvežė draugą į "Marine Hospital", kur ir dabar randasi. Daktarai sako, kad butų palaukta kiek ilgiau, tai akį butų praradęs.

Greitos sveikatos, broli Stasy; mes visi lauksim tavo sugryžimo į veikimą, nes kongresas dabar gyvuoja kaip be galvos.

Iš LDS 4-to Apskričio.

LDS 4-to Apskr. valdybos susirinkimas įvyko gruodžio 18 d., 10:30 val. ryte, 920 E. 79th st.

Posėdį atidarė pirm. S. K. Mazan. Kalbėta apie ateinančią LDS 4-to Apskr. metinę konferenciją, sausio 15 d., 1939 m. Konf. įvyks Lietuvių Darbininkų Svetainėj, 920 E. 79th St. 10-tą val. iš ryto. Prašome delegatų atvykti laiku, kad galėjus atlikti ankščiaus.

Apskritys svečiams pataisys "light lunch," užkandžio ir gėrimo.

Išduotas raportas iš LDS baliaus atsibuvusio lapkričio 12-tą dieną. Raportas buvo priimtas. Balius buvo labai pasekmingas, tik ne piniginiai.

Minimoj konferencijoj bus Clevelando vėliavos ir "trophys" įteikimas, kurias musų jaunuoliai laimėjo Pittsburghe. Taipgi "Leaders Baseball Team" nariai nutarė turėti dar vieną susirinkimą sausio 8 d., 10 val. ryte.

Dėlei ilgo apskričio posėdžio, lietuvių kalbos pamokos neįvyko. Ateinantį metą kalbos pamokos įvyks kas antrą sekmadienį, 10 val. ryte, 920 E. 79th st.

LDS 55 Kp. Susirinkimas.

LDS 55-tos kuopos pirmas 1939 metų susirinkimas įvyks sausio 4 d., kuomet nauja valdyba užims savo vietas visam metui. **Linkiu geros kloties.**

Valdyba 1939 metams yra ši: Pirm. S. K. Mazan; fin. sekr. F. Markauskas; prot. sekr. Tillie Taubešaičiutė; koresp. J. Bagužis.

Lyros Choras.

Kalbant apie naujus metus, nepamirškime sutikti juos su linksmumu ant Lyros Choro šokių, gruodžio 31 d., 920 E. 79th st. Gera mužika, gėrimai, patarnavimai; vienu žodžiu linksmai vakarą praleisime tik už 20 centų.

Nepamirškime sutikti Naujus Metus pas lyriečius.

Valstijos Senate.

Valstijos senatas bus susaukstas gruodžio 31 d., kaip praneša senato vadas Keith Lawrence (demokratas iš Cuyahoga pavieto). Ši sesija maždaug užgirs ar atmes naujai paskirtus tarnautojus vietoj apleidžiančio gub. Davey. Davey pirm apleidžiant savo "sostą", nori savo šalininkam paskirti geresnius darbus.

Įvažiavo Ežeran.

Kada Mrs. Irene Kellecher aną naktį važiavo paežerėj ant Lake Shore Blvd., jos automobilius paslydo ir nuvažiavo į ežerą. Dabar tas kelias uždarytas ir jo vieton trafikas eis naujai WPA padirbtu vieškeliu, tarp 72-tros ir Bratenahl.

Peter Razborg, matydamas nelaimę išoko į ežerą išgelbėti Kellecher ir per 15 minutų kovėsi 8-nių pėdų gilumo banguose. Kelis kartus bangos paėmė jį ir moterę ir išnešė 100 pėdų ežeran ir vėl ant uolų parbloškė, bet uolos slidžios, dumblinos, negalima buvo už jų nusitvėrus išsilaikyti. Tuo tarpu niekas ant kranto nepasirodė, kad pagelbėjus.

J. W. Petrauskas.

Vietos Pranešimai

RATELIO PARENGIMAS

L.J.K. Ratelis rengia kalėdinį balių su dainomis, žaislais, vaizdeliais ir kitokiais įvairumais sekmadienį, gruodžio 25 d., 6:30 val. vakare, Hollywood Svetainėje, 2417 W. 43rd St. Įžanga 25c išanksto perkant, prie durų bus biskį brangiau Todėl bilietus įsigykite išanksto. Juos galite gauti pas visus Ratelio narius.
(23-24) **Reng. Komitetas.**

ROSELAND

Lietuvių Komunistų Kuopa ir Vaikučių Draugijėlė rengia labai puikų parengimą nedėlioj, gruodžio 25 d., Darbininkų Svetainėj, 10413 S. Michigan Ave. Pradžia 6:30 val. vakaro. Bus labai puikus programas, kurį išpildys patys vaikučiai. S. Lesčiausko Orkestra šokiams. Įžanga tik 25 centai. Taigi kviečiame Roselando ir apielinkės publiką atsilankyti ir linksmai laiką praleisti ir paremti vaikučių draugijėlę.
(23-24)

Majoras Radio Kalboj Pareiškė Apie Savo Kandidaturą

Vakar vakare majoras Kelly kalbėjo per radio iš stoties WENR ir pareiškė savo poziciją antro kandidatavimo į Chicagos majoro vietą.

Pulkininkas A. A. Sprague veda kampaniją, kad Kelly kandidatuotų ir butų antru kartu išrinktas majoru.

Chicagos žmonės rupinasi, kad butų pažangi valdžia, kad sekamas Chicagos majoras pilnai imtųsi pravesti naujos dalybos planą 100 nuošimčių.

Liberalų komitetas, kuris susidarė iš profesoriaus Paul Douglas, Robert Ackerberger ir kitų, išdirbo 8-nių punktų programą pravedimui naujos dalybos plano Chicagoje.

KIEKVIENA GENTKARTĖ SUSILAUKIA MAŽESNĮ MOTERŲ NUOŠIMTĮ.

New Yorkas. — Tula apdraudos kompanija apskaičiavo, kad Amerikoje moterų gimsta mažiau negu vyrų. Kompanijos surinktos statistikos esą rodo, kad iš kiekvieno šimto gimusių mergaičių, gentkartės bėgyje, gimsta tiktai 95 mergaitės.

A. A.

Veronika Ganželienė

Po Tėvais Pocaitė

Persiskyrė su šiuo pasaulių gruodžio 21 d., 8-tą val., 40 minutų vakaro, 1938 m., sulaukus pusę amžiaus; gimus Lietuvoj, Kauno Rėdyboj, Telšių Apskrityj ir parapijoj. Amerikoj išgyveno 27 metus. Priklausė prie L.D.K Vytauto numerio 2-ro ir prie Chicagos Lietuvių Draugijos. Paliko dideliame nuliūdime savo vyrų Juozapą, sūnų Juozapa marčią Marijoną, 2 anūku: Juozapą ir Martiną; taipgi ir švogerius: Leoną Ganzelį, Vincą Dargį, Juozapą Puckorių, Henriką Paškevičių ir jų šeimynas. Apžiūrėtoja Oną Gimanaitis. Lietuvoj paliko 3 brolius: Kastą, Antaną, Dominiką Pocius, 2 seseris — Oną Skradienę, Julijoną Pociene ir jų šeimynas. Kūnas pašarvotas randasi 10740 S. State St., Roseland, Ill. Laidotuvės įvyks pirmadienį, gruodžio 26 d., 1:30 val. popiet, iš namų į Lietuvių Tautiškas Kapines.

Visi A. A. Veronikos Ganzelienės giminės, draugai ir pažystami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. — Nuliūdę liekame—

Vyras, Sūnus, Marčios Anūkai, Seserys, Broliai, Švogeriai ir kiti giminės.

Laidotuvėse patarnauja graborius John F. Eudeikis. Telefonas Yards 1741 Namų Telefonas Pullman 0049—7139.

Lietuvių komunistų kuopos mokyklą būna kiekvieną nedėldienį, pirmą valandą popiet, Darbininkų Svetainėje. Sekantį nedėldienį bus analizuojama, kodėl Hitleris pirmiausiai puolė žydus. Taipgi dienos klausimo diskusijos. Tas viskas gana svarbu visiems, kurie žingeidauja politika, dėlto kviečiame ateit.
(23-24) **Komisija.**

Skaitykite ir Platinkite Dienraštį Vilnį

"Kalėdos Kaune"

Gal tamstos atsakysite, jeigu kalėdos, tai visur kalėdos, ne tiktai Kaune. Taip, bet gruodžio 25 d. atsilankę į Hollywood salę jus pamatysite kaip atrodo kalėdos Laisvės Alėjoj—Kaune.

Lietuvių Jaunimo Kulturos Ratelis tą dieną rengia kalėdinį vakarą. Pelnas eis palaikymui Ratelio choro. Choras palinksmins jumis su skambiom ir žavėjančiom, širdį jaudinančiom lietuviškom dainelėm.

Taipgi bus vaizdelis: "Kalėdos Kaune," kurį Ratelio vaikinai jums patieks. Iš Lietuvos atvažiuoja "Kalėdų Diedukas" ir atsiveža daugybę dovanų, su kuriomis svečius apdovanos ir papasakos kas ir kaip Lietuvoje.

Atsilankydami į šį vakarą jus paremsite ir prisidėsite prie palaikymo šio puikaus, nors ir jaunučio lietuvių jaunuomenės choro. Taipgi ir asmeniškai pasitenkinsite praleisdami kalėdas su šiuo linksmu lietuvišku jaunimu. Jus jausitės taip, kaip Lietuvoj; jus atgaivinsite savo malonius prisiminimus.

—Suvalkijos Sunus.

Detektyvas Suvažinėjo Žmogų

Charles Mafing, 50 metų, numirė ligoninėje nuo suvažinėjimo. Jį suvažinėjo slaptos policijos narys L. H. Pearson.

Skaitykite ir Platinkite

Ką Žmonės Kalba Apie "Naujienas" ir "Draugą"

Gatvės Kertės Viešų Diskusijų Kliubas

Kol oras gražus, tai Gatvės Kertės Diskusijų Kliubas gerai veikia. Tose diskusijose ima dalyvumą visokių pažiurų žmonės. Kartais buna gan griežtų ginčų. Prie diskusijų dalyviai liuosai prisideda ir liuosai pasitraukia.

Iki šiol labai daug "Naujienos" ir "Draugas" rašė, kad Sovietų Raudonosios Armijos generolas Vasili Bluecher, kuris komandavo Sibire spėkas, sušaudytas. Tie laikraščiai vieną dieną sakydavo, kad tas generolas areštuotas, kitą dieną, kad jis pabėgo į Mandžuriją, dar kitą, kad jį sušaudė ir tt.

Diskusijų Kliubo nariai katalikai sakė, kad šimučio paklausęs maldingas kunigėlis net ekzekvijas atgiedoti už generolo dušią.

Dabar musų Diskusijų Kliubo nariai skaitė tuose laikraščiuose, kad Bluecheris Maskvoj paskirtas aukštoj vietoj. Tad mes nežinome kada tie laikraščiai melavo?—ar kada rašė, kad sušaudė, ar kai rašė, kad Maskvoj į aukštą vietą paskirtas. Meldžiu paaiškinti.

—Česnakas.

BERNICE DRESS & LINGERIE SHOPPE
3437 S. Halsted Street
KALĖDOM DOVANOS
Atsilankykite ir sutaupysite pinigų už mažas kainas.

Suknelės Nupigintos Reg. $4.98 ir $3.98. Šilkinės ir Vilnonės, visokios mieros; vėlinusios mados.
$1.98 ir aukščiau

Šilkinės Lingerie del jos! Pigiai! Slips Dancettes Chemises Pajamas Gowns Didelis pasirinkimas.
$1.00 ir aukščiau

Pirštinės Įvairių Spalvų.
$1.00 ir aukščiau

Pocketbooks

Nosinės Visokios rušies, importuotos ir laced.
10c ir aukščiau

Vėliausios mados gražus įvairių spalvų.
$1.00 ir aukščiau

DIDELIS NUPIGINIMAS VAIKŲ DRABUZIŲ

Mes turime įvairių pasirinkimų Suknelių
59c
Sweaterų
$1.00 ir aukščiau

Snowsuits **$1.98** ir aukščiau
Bootie sets **$1.00** ir aukščiau
Kaldros **$1.00** ir aukščiau
Šalikai **$1.00** ir aukščiau

BERNICE DRESS & LINGERIE SHOPPE
3437 S. Halsted Steeet

VAKARUŠKININKŲ RADIO PROGRAMA
Stato Scenoje
'PETRĄ KNYGNEŠĮ' 3-juose Aktuose
Antrą Kalėdų Dieną
GRUODŽIO (DECEMBER) 26 DIENĄ, 1938
ASHLAND AUDITORIUM
Prie Van Buren ir Ashland Blvd.

Svetainė Atsidarys 4 Valandą. Programas Nuo 5 Valandos.

Programe dalyvaus visi radio vakaruškininkai. "Shakar Makar Moterų Choras" ir kiti. Prie įžangos tikieto bus duota daug vertingų dovanų. Šokiam bus didelė orkestra iš 10 muzikantų. — Įžanga 50 centų ir 75 centai.
Visus Kviečiame Dalyvauti VAKARUŠKININKAI.
Tikietus galite gauti "Vilnies" Raštinėje.

FELIX TAVERN
1335 W. Madison St., Chicago — Seely 9533

Mes esame netik aludininkai, bet ir uolūs darbininkų judėjimo rėmėjai. Prašome užeit linksmam laikui. Gera muzika kasdien.
FELIX ir PETRUSĖ GELDBUTO, Savininkai
MIKE NAČIUNAS, Mrg.

Siunčiame Gėles Telegramu į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS -- Kvietkininkas
Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halstde St., Chicago, Ill.—Yards 7308-9

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Nariai Chicagos ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus ir Eudeikis
4704 S. Western Ave
TEL. LAFAYETTE 8024

Anthony B. Petkus
1410 S. 49th Ct., Cicero
TEL. CICERO 2109
6834 S. Western Avenue
Tel. Grovehill 0142

S. P. MAŽEIKA
3319 S. Lituanica Ave.
TEL. YARDS 1138 ir 1139

Antanas M. Phillips
3307 Lituanica Ave.
TEL. YARDS 4908

LACHAWICZ ir SUNUS
2314 W. 23rd Place
Tel. Canal 2515 ir 2516
Skyrius: 42 E. 108th St.
Tel. Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS
3354 S. Halsted St.
TEL. YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 W. 46th St.
YARDS 0781
0782

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Ave.
TEL. LAFAYETTE 3572

Pradėjo Tyrinėti Hearsto Brutališkumus

Ateinantį antradienį paskelbs faktus.

Chicagos Advokatų Gildija ir Chicagos Laisvių Komitetas pradėjo tyrinėti Hearsto brutališkumus. "Herald and Examiner" ir "Chicago Evening American" laikraščių streikieriai buvo brutališkiausiu budu puolami gengsterių. Sumušė ir sužeidė ne tik streikierius, bet ir jų moteris. Viso 30 žmonių pridavė afidavitus, kurie buvo gengsterių sumušti.

Advokatų Gildija jau turi prirengusi kaltinimus ir tuoj bus viešas išklausinėjimas.

Ateinantį antradienį, sako, paskelbs surastus faktus apie Hearsto brutališkumus.

Puikus Programas Naujų Metų Pasitikimo Bankiete

Naujų metų bankiete ne vien gardžiai iškeptus kalakutus valgysime (vakarienė bus duodama didžiojoj svetainėj), ale bevalgydami turėsime progos pasiklausyti ir puikaus programo.

Kiek teko patirti, programo išpildyme dalyvaus musų mylimos dainininkės, draugės Dočkienė, Abekienė ir Judzentavičienė. Nana Milleriutė pasižadėjo mum pašokti.

O kas nežino musų žymaus dainininko d. Sadausko. Jis irgi pasižadėjo mus palinksminti naujų metų belaukiant. Beje, Ciceros draugai sakė, kad parupins jauną ir gabų smuikininką. Kol kas neišdavė slaptybės kas jis per vienas, tiktai sakė, kad smuikininkas nustebins visus savo talentu.

Iš pereitų metų žinome kaip rupestingai ir gerai viską prirengė naujų metų patikimui bankietą Lietuvių Auditorijos svetainėje. O šiam bankietui ne vien ALDLD 1 apskritis viską rupestingai rengia, o ir cicerietės gaspadinės specialiai tam rengiasi.

Kad parodyti ką jos gali.

Gruodžio 31 d. iš visų Chicagos kampų trauksime į Ciceros Liuosybės svetainę.

—Chicagietis.

Kas Bus Gruodžio 26-tą Dieną?

Jei dar ne visi girdėjote, tai įsitėmykite, kad gruodžio 26 d. —antrą dieną kalėdų—bus didelės vakaruškos ir bus perstatyta "Petras Knygnešis," taipgi bus "Šakar Makar" Moterų choras ir kiti Ashland Auditorium. Kaip matote, tai programas bus įdomus. Prie to dar bus duodama daug dovanų prie įžangos tikietų. Tikietus galite gauti ir "Vilnies" raštinėj.

Šią programą rengia radio programos vedėja S. Bartkus. Kurie klausotės S. Bartkus radio programos, tai žinote, kad gruodžio 26 bus įdomus programas.

—Jacob.

Viešnia Iš Mainų Apielinkės

Arti du mėnesiu Chicagoj viešėjo labai veikli bentonietė Antonetta Gvergždžiutė, tai draugų Gvergždžių dukrelė. Ji amerikietė, čia augusi mergina, bet neužmiršta reikalo veikti ir lietuvių tarpe.

Paskutinėm savaitėm ji Chicagoje lankė Darbininkų Mokyklos kursus.

Antonetta važiuodama pas tėvelius į Bentoną, rašo laiškutį, kad keliom dienom apsistojo pas savo sesutę Anna Gvergždžiutę — Kazlauskienę, Peoria, Illinois.

Linkiu Antonettai, pastudijavus darbininkų judėjimo teoriją, toliau tęsti praktišką veikimą mainų apielinkėje.

—Studentas.

Klaipėdos Reikalu Mažos Prakalbos

Trečiadienį Lietuvių Auditorijoje įvyko Klaipėdos gynimo ir Lietuvos vidujinės bei užsieninės politikos klausimu prakalbos. Prakalbas rengė Amerikos Lietuvių Kongreso Chicagos skyrius. Žmonių prakalbose buvo mažai. Viena, žmonių buvo mažai gal del to, kad visai arti kalėdų šventės ir dauguma užimti su visakiais prisirengimais prie jų, antra, prakalbų rengimo komitetas neužtektinai garsino, nedarė plakatų, nepasirupino sudaryti muzikalį programą. Tas, matyti, atsiliepė ant publikos ir mažai jos susirinko į taip svarbiu klausimu prakalbas.

Prakalboms pirmininkavo Dr. Montvidas. Pirmutinis kalbėjo H. Jagminas, "Vilnies" redakcijos narys.

Jis nurodė, kad Klaipėdos kraštui iš nazių pasimojimo susidaro rimtas pavojus. Kita, tai hitleristų agentų-voldemarininkų veikimas Lietuvą nutraukti po Hitlerio skvernu sudaro didelį pavojų. Tie visi blogumai ir Lietuvai nepriklausomybės praradimo pavojai kyla svarbiausiai iš to, kad Lietuvoje nėra demokratijos, žmonių teisės mindžiojamos fašistinės valdžios, kuri smurto keliu 1926 metais užsisėdo ant žmonių sprando. Todel reikalavimas demokratinės valdžios atsteigimo yra pirma sąlyga,—sakė kalbėtojas.

Toliau kalbėtojas aiškino, kad Vokietijos fašistinis imperializmas yra didžiausias priešas ne tik Klaipėdos reikaluose, bet ir Lietuvos nepriklausomybės klausime. O izoliacija, kaip nekurie jos laikosi, butų pražutis Lietuvai. Todel, H. Jagminas sakė, Lietuva tegalės apginti Klaipėdą ir išlaikyti nepriklausomybę tik dėdamosi prie tų šalių, kurios nenori karo, kurios stojo prieš Hitlerio agresijas, butent, su Sovietų Sąjunga ir kitomis šalimis, kaip tai, Lenkija, Rumunija, kurios paskutiniu laiku pradėjo keisti savo politiką ir nusistatyti prieš Berlyno agresiją.

Antras kalbėjo P. Grigaitis, "Naujienų" redaktorius. Jis lietė Klaipėdos nuo Lietuvos atplėšimo pavojų, nurodė į pragaištingą Smetonos valdžios politiką ir žymėjo, kad pirmutinė sąlyga, tai demokratijos atsteigimas Lietuvoje.

Paskui jis labai daug laiko praleido beargumentuodamas, kad Lietuva turi pasilikti izoliuota, geriausiai jai su nieku nesidėti, nes prisidėjimas prie kurios nors pusės, butų erzinimas agresoriaus, parodymas, kad nori muštis. Savo argumentų vaizdingumui lygino:

"Ir mažas vaikas bėgtų kuo toliausiai nuo matomų didelių priešų. Kaip mes galim patarti Lietuvai dėtis, sakysime, prie Lenkijos, kuri Lietuvą skriaudė".

Kalbėtojas savo ilgais argumentavimais pilniausiai įrodė, kaip nesugeba pramatyti susidėjusios situacijos ir fašistinės agresijos tikro pobudžio. Rodos galėtų suprasti, kas atsitiko su Čekoslovakija, po to kai Hitleris jai nepriklausomybę garantavo. Ta šalis pasiliko įrankiu hitlerizmo. Jos dabar visas gyvenimas priklauso nuo Berlyno. Hitleris yra pasakęs, kad jis ir Lietuvai garantuos rubežius, bet nepriklausomas Lietuvos gyvenimas turi įeiti į Berlyno ašies orbitą. Kaip tik to ir nori voldemarininkai, kurių pražutingo veikimo pobudį Grigaitis savo artistiškais argumentavimais nuslėpė.

Abelnai, Kongreso Chicagos skyrius savo prestižo pakėlimui turėtų surengti mitingus geriau atsakančius į klausimą, kuriuo mitingas šaukiamas.

—Rep.

Šiandien Vakare Chicagoj Kalbės H. Broun

Newspaper Guild unijos prezidentas Heywood Broun atvyko iš New Yorko ir šiandien vakare kalbės Orchestra Hall, 215 So. Michigan ave.

Jis atvyko einamo Hearsto laikraščių streiko klausimu kalbėti. Heywood Broun yra žymiausias pažangus rašytojas, kolumnistas.

Apart H. Broun, kalbės Van A. Bittner, G. A. Axtelle, mokytojų unijos vice-prezidentas ir kiti.

Apeliacijos Teismas Paliko Indžionkšinus

Šiomis dienomis Illinois apeliacijos teismas išnešė nuosprendį, kad savininkai gali gauti indžionkšinus prieš pikietuojančius įstaigą, jeigu tos įstaigos darbininkai nestreikuoja, o unija iš lauko pusės stato pikietą.

Pavyzdis buvo paimtas iš Ciceros teisėjo pasielgimo 1937 metais, prie Eoss W. Swing Beauty Shop, 5558 North ave., ADF unija pastatė pikietą. Įstaigos darbininkai nestreikavo. Bet unija norėjo darbininkus priversti į uniją stoti

Ciceros teisėjas Joseph Burke išdavė indžionkšiną prieš uniją. Byla tęsėsi arti metus ir pusę ir galop pasiekė Illinois valstijos apeliacijos teismą. Apeliacijos teismas išnešė nuosprendį, kad indžionkšinas yra legalus, kad iš lauko pusės unija, kuri neturi streikuojančių narių įstaigoj, neturi teisės statyti pikieto.

DĖL DUKTERS ĖJO PLĖŠTI BANKĄ

Mrs. Mary McCullon trečiadienį bandė apiplėšti Drexel State banką. Ji gavo "draft'ą" ant $5,000, grąsindama, kad išsprogdins banką. Bet kai ėjo laukant, tai ją suėmė.

Policijos stotyje moteris pasakojo, jog ėjo plėšti banką, kad turėjus iš ko leisti mokyklon savo 9 m. mergaitę Cecilia, kuri dabar randasi kliošturiuje.

Franas Masonas Sunkiai Serga

Trečiadienį per pietus Franas Masonas, bevalgant pietus kriaučių šapoj, apsirgo. Jis buvo nuvežtas į Belmont ligoninę. Daktarai sako, kad truko kraujagislė ant smegenų. Jis turėjo aukštą kraujo spaudimą ir manoma, kad tai buvo jo nelaimės priežastis.

Jeigu ligonis pergyvens 24 valandų krizį, tai tuomet jam bus lengviau.

—Draugas.

Vedybų ir Perskyrų Statistikos

Chicagos Universiteto statistikų biuro apskaičiavimu, 1937 metais J. V. buvę daugiausiai perskyrų. Apsivedimai taipgi gerokai pašoko, tačiaus nepralenkė 1920 metų vedybų įkarščio.

1937 metais ant 1,000 žmonių buvę 11.03 vedybų, tai daugiau, negu bent kada per penkioliką metų. Tais pačiais metais perskyrų buvę ant 1,000 žmonių apie 2 poros—1.93. Išeina, kad kiekviena penkta apsivedusi pora skiriasi.

Bernice Dress Krautuvės Kalėdiniai Pasiūlymai

Pilna krautuvė visokių kalėdinio sezono prekių Bernice Dress Shoppe, 3437 South Halsted st.

Jųs užėję į Bernice Dress krautuvę kalėdinėm dovanom pirkti daiktus, pilniausiai rasite pasirinkimų, kokių tik jum reikės, kokių tik šiuo laiku yra rinkoje.

Čia ne tik rasite įvairiausio pasirinkimo, bet taipgi pigiau nusipirksite, negu kitur.

Todel pasinaudokite tuo, kas yra Bernice Dress krautuvėj atliekant kalėdinius pirkinius. Adresas: 3437 S. Halsted st.

—Pirkęs.

Reikalauja Nuimti Embargo Nuo Ispanijos

Chicagos pažangus piliečiai pradėjo kelti balsą prieš Franco barbarizmą, prieš Mussolinio ir Hitlerio kišimąsi į Ispanijos dalykus ir reikalauja nuimti embargo nuo Ispanijos.

Leo Taylor sako:

"Atakavimas civilių gyventojų tiek barbariškas, jog neturėtų buti daleistas kitų tautų. Embargo nuo Ispanijos butinai turi nuimti ir maisto produktų pasiųsti badaujantiems žmonėms." Vis daugiau pasigirsta balsų užtariančių už Ispaniją.

CICEROS ŽINIOS

Musų Klebono Septyni Didieji Griekai

Čia paskaitysime kiek klebonas prigriešijo pastaraisiais metais.

Pirmas griekas, tai sudraskymas Lietuvių Namų Savininkų Kliubo.

Antras, tai tulo parapijono akulioriai.

Trečias, pereituose rinkimuose palaikymas svetimtaučių ir nedavimas susirinkimui svetainės.

Ketvirtas, barimas parapijonų per "Pranešėją", buk jie maža aukauja parapijos reikalam.

Penktas, per klebono užsispyrimą buvo prašalintas lietuvis miestelio inžinierius, kuris savo tautiečiam, turint tą vietą, suteikdavo veltui patarnavimų.

Šeštas, griovimas Ciceros Biznierių Kliubo, norint lietuvius biznierius atskirti nuo kitataučių.

Septintas, apkrovimas parapijonų visokiais mokesčiais ir norėjimas prisikrauti turtų, ką šventas raštas kunigams gina.

—Česnakas.

Pirmadienį Prasidės Katalikų Sociologų Konferencija

Amerikiečių Katalikų Sociologų Draugijos konferencija įvyks Morrison viešbutyj. Posėdžiai prasidės ateinantį pirmadienį ir tęsis per tris dienas.

Dienotvarkyj diskusijom numatyta keletas svarbių klausimų:

1) Farmerių ir miestiečių šeimynų socialė padėtis.

2) Besikeičiantis pasaulis.

3) Moderniškos problemos ir taip toliau.

Užmušė Sargą; Apiplėšė Sandėlį

Prie degtinės sandėlio Liberty Bottling Co., 4401 West Cermak rd., rado negyvą sargą Z. Pollin su perskeltu galvos kaulu.

Mano, kad tai plėšikų darbas, nes nerado spintoj $300 ir nemažai pavogta degtinės.

Falšyvi Pinigai

Federaliai agentai šiais metais suėmė viso $10,586 falšyvų pinigų. Falšyvų pinigų medžioklėj buvo sulaikyta 266 asmenys. Agentai apskaičiuoja, kad buvo paleista apie $500,000 falšyvų pinigų į cirkuliaciją. Plačiausiai veikę dvi pinigų dirbimo gengės, tai R. Savio ir Florist'o gengės.

Įvairūs Pardavimai

Du tikri Eastern Mink Coatai apsimainymui, kainuoja $100 ir $200. Taip pat 68 kiti furkoatai visokio stiliaus ir dydžio, biskį vartoti, nuo $10.00 iki $40.00. MILLER FUR CO., 166 North Michigan Avenue. Atvira kas vakarą iki 9-tos val.
Dec. 12 to Jan. 12)

DOVANOS KALĖDOM

F. A. Bukauskas
10831 Michigan ave.
Phone Commodore 0990

SIUVEJAS
P. GRIKIETIS
Pertaisom brangius kailius (fur coats), siūtus darom ant orderio, išvalom senus, taisom ir prosinam. Reikalui esant pašaukti:
4454 S. Western Ave., Chicago
LAFayette 0851

PHONE, PROSPECT 0745 0746
UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS, Inc.
5931-33 S. Ashland Ave.
CHICAGO, ILL.
Parduodame Tik Wholesale
Mes Turime iš Lietuvos Atvežtos Degtinės
Mūs Visi Darbininkai—Lietuviai
F. ir M. ir MRS. DZIMIDAS
SAVININKAI

LOANS & INSURANCE
IN ALL ITS BRANCHES
Building Management
JOHN P. EWALD
REALTY COMPANY, Inc.
3236 S. Halsted St.
Phone CALUMET 4118

Ketvirta Sekminga Savaitė
Judis, apie kurį visa Chicaga Kalba
PROFESORIUS MAMLOCK
Angliški Paaiškinimai
Krušinantis apkaltinimas nazių teroro.
SONOTONE
66 E. Van Buerrn, arti Wabash

HALSTED ST.
POULTRY HOUSE
3426 S. Halsted St.

Laikau viską, tik ką atvežtą nuo farmų šviežią — kiaušinių, vištų ir turkių. Pieno, sviesto ir t. t.
Sav. CARL WUTZEN

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONIŠKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU
P.Balčiunas ir M.Kovarski, sav.

Sveikiname visus kostumerius, draugus ir pažystamus su Kalėdomis ir Naujais Metais.
ROOT BROS. HARDWARE & SUPPLY CO.
10317—19th S. Michigan Avenue
8 lempučių setai dėl eglaitės tik 29 centai.
Didžiausias pasirinkimas South Sidėj, virš 70,000 daiktų.

18 DIAMOND Bridal Ensemble

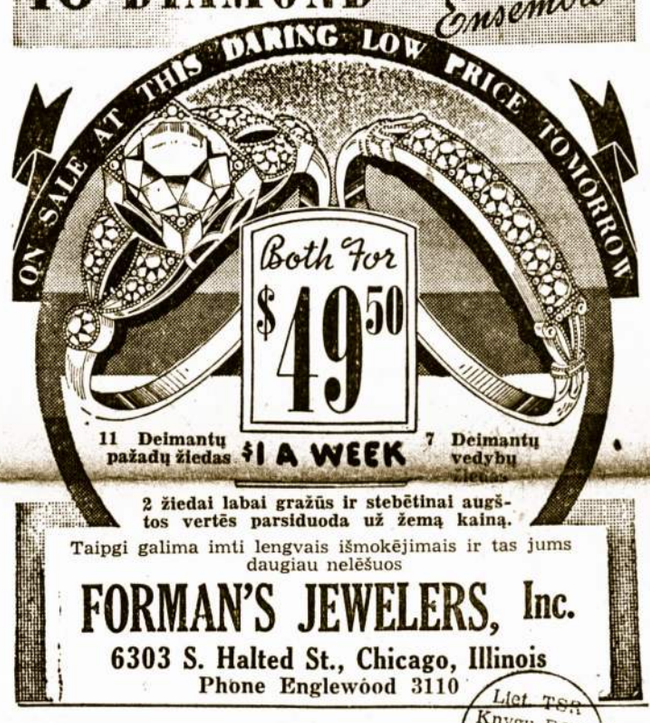

2 žiedai labai gražūs ir stebėtinai augštos vertės parsiduoda už žemą kainą.
Taipgi galima imti lengvais išmokėjimais ir tas jums daugiau nelėšuos
FORMAN'S JEWELERS, Inc.
6303 S. Halted St., Chicago, Illinois
Phone Englewood 3110

Medicinos Daktarai

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
KASDIENĄ
4442 S. Western Avenue
Nedėliomis pagal sutartį
Phone Virginia 3316

DR. V. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ir Akinius Pritaiko
3343 S. Halsted Street
VALANDOS:
11 iki 12, 2 iki 4 ir vakarais 7 iki 9
Šventadieniais 11 iki 12 ryto
Tel. Yards 3146

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 West Madison Street
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
TEL. SEELEY 7330
Namų Telefonas Brunswick 0597

DR. MARGERIS
3325 S. Halsted Street
VAL: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakaro
Šventadieniais nuo 10 iki 12 dieną
Phone Yards 7299

Dr. Pulsucki LeVan
PHYSICIAN & SURGEON
Ligonius priimam per visas 24 val.
X-RAY ŠVIESOS SPINDULIAI
1957 Garfield Boulevard
Tel., Hemlock 6699
Res. 6231 S. Rockwell St. Pro. 0469

DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Tel. Yards 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Namų Tel. BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8 p. m.
Nedėliomis pagal sutartį

Phone Yards 5921
Rezidencijos Kenwood 5107
DR. BERTASH
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
Valandos: 1-3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

DENTISTAI

Phone: Yards 2246
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(arti 47th Street)
Valandos: nuo 9 iki 8 vakarais
Seredoj pagal sutartį

Advokatai

KAL & ZARETSKY
6322 So. Western Ave.
LIETUVIAI ADVOKATAI
Tel. Prospect 1012
VALANDOS:
Panedėlį, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare
Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 2 iki 5 v. v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v. v.

PATAISYK
NAMO STOGĄ IR RYNAS
DABAR
Pašauk mus dėl nemokamo apskaitliavimo pataisymui jusų stogo
25 METŲ PATYRIMO
BLEKORIUS & STOGIUS
BRIDGEPORT ROOFING Co.
3216 So. Halsted St.
Tel. VICtory 4965

UNIVERSAL RESTAURANT
Vestuvėm, Krikštynom ir Kitokiem Bankietam Suteikiam Patarnavimą.
Linksmas Pataravimas Visiems
Antanas Norkus, Sav.
750 W. 31st St., Chicago, Ill.
TEL. VICTORY 9670

585596 Liet. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla